

Inhoud

- 01** **Van de redactie**
- 02** **Niet op naar vier maar terug naar één saneringstraject**
Arnoud Noordam
- 03** **Schuldenbewind: een stevige nieuwe tak aan de schuldhulpstam**
Jacques van Rossen en Erica Schruer
- 04** **Klachtenregeling WSNP-bewindvoerder**
Geert Lankhorst
- 05** **Bate na materiële looptijd (II)**
Matthieu Verhoeven en Christiane Koppelman
- 06** **Toch verlenging van de schuldsaneringsregeling na afloop van de termijn van artikel 349a Fw? (I)**
Theo Pouw
- 07** **Nieuws in het kort**
- 08** **Actuele rechtspraak kort**

01 - Van de redactie

Geachte lezer,

In dit eerste *WP*-nummer van 2015 vindt u bijdragen over het minnelijk traject, het beschermingsbewind, de Wsnp, de Klachtenregeling Wsnp-bewindvoerder, bespreking van twee recente uitspraken van de HR en van jurisprudentie over de afkoop van levensverzekeringen.

In zijn *Opinie* signaleert Arnoud Noordam het groeiend aantal huishoudens met schuldproblemen. De minister van Economische Zaken wil commerciële schuldhulpverlening toestaan om tegemoet te komen aan de stroom hulpzoekenden die niet geholpen worden in het minnelijke traject, met beschermingsbewind of toepassing van de wettelijke schuldsaneringsregeling. Noordam bepleit dat we niet moeten doorgroeien naar vier maar juist moeten toewerken naar één geïntegreerd, wettelijk traject. Van Rossen en Schruer verwelkomen juist het in 2014 geïntroduceerde schuldbewind als nieuw instrument in de gereedschapskist van het schuldenbeleid. Zij analyseren de ontstaansgeschiedenis, de ratio en het aantal uitgesproken schuldbewinden en bespreken ook de taak van de schuldbewindvoerder. De redactie dankt hen hartelijk voor hun bijdrage.

Geert Lankhorst beschrijft de Klachtenregeling Wsnp-bewindvoerder die door de Raad voor Rechtsbijstand in samenspraak met Recofa en de BBW tot stand is gebracht. Lankhorst juicht de introductie van de klachtenregeling toe onder het motto 'van klacht naar kracht'. De auteur wijst op het praktische klachtenformulier aan de hand waarvan de klacht op eenvoudige en uniforme wijze bij de Raad voor Rechtsbijstand kan worden ingediend. De redactie dankt Lankhorst voor zijn heldere bijdrage die Wsnp-bewindvoerders niet ongelezen kunnen laten.

De redactie heeft Matthieu Verhoeven en Christiane Koppelman gevraagd opnieuw een bijdrage te schrijven over het onderwerp 'bate na de materiële looptijd' c.q. de nagekomen bate van art. 194 Fw – dit keer analyseren

zij voor u het arrest HR 19 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3678. De auteurs concluderen dat, volgens de HR, de bekendheid met onzekere baten (a) niet in de weg staat aan het opmaken van de slotuitdelingslijst en beëindiging van de schuldsaneringsregeling, en (b) gelijk is te stellen met de niet bekendheid van baten als genoemd in artikel 194 Fw. De auteurs houden ons nog drie andere routes voor om dergelijke baten voor de boedel te realiseren. De redactie is hen zeer erkentelijk voor hun doorwrochte bijdrage(n) aan *WsnP Periodiek*.

Theo Pouw schrijft over het voor de Wsnp-praktijk zeer belangrijke arrest HR ECLI:NL:HR:2014:2935. In antwoord op prejudiciële vragen van Hof 's-Hertogenbosch leert de HR ons dat verlenging van de toepassing van de wettelijke schuldsaneringsregeling ook mogelijk is ná het verstrijken van de termijn van art. 349a Fw. Pouw plaatst vraagtekens bij dit arrest en kondigt aan in een volgende bijdrage ook het HR-antwoord op de tweede prejudiciële vraag te zullen analyseren.

Het tweede deel van het artikel van Berend Engberts over de afkoop van levensverzekeringen is doorgeschoven naar het mei-nummer.

Dit nummer besluit met de vaste rubrieken *Nieuws in het kort* en *Actuele Rechtspraak kort*.

Eva Timmermans heeft ons laten weten haar werkzaamheden als redactiemedewerker niet langer te kunnen combineren met haar full-time baan en rechtenstudie. Met begrip voor haar prioriteiten neemt de redactie afscheid van Eva onder dankzegging voor haar inspanningen voor *WP*. We hopen u in het volgende nummer te kunnen berichten wie Eva's opvolger zal zijn.

Het zal u niet zijn ontgaan: *WP* heeft een opgefriste cover en we hopen dat het u bevalt!

De redactie

07 - Nieuws in het kort

Rapport Jungmann/Kroes in opdracht NVVK over de slechte doorstroming minnelijk traject naar Wsnp

In december 2014 is een rapport verschenen over de slechte doorstroming van schuldenaren van het minnelijk naar het wettelijk traject onder de titel 'Het verhaal achter de cijfers'. Het rapport is in opdracht van de NVVK opgesteld door Nadja Jungmann en Geerte Kroes (Hogeschool Utrecht). Het rapport gaat ook over de beoordeling van verzoeken tot het opleggen van een gedwongen schuldregeling (art. 287a). Voor het wettelijke traject zijn onder andere interessant de interviews die onder rechters zijn gehouden (p. 67 e.v.). Het rapport is te raadplegen via www.nvbk.eu.

Energie label verplicht voor huiseigenaren per 1 januari 2015

Opgelet bij de verkoop van woningen. In januari en februari 2015 ontvangen alle huiseigenaren die nog geen energie label hadden per post een voorlopig energie label. Dit voorlopige label dient door de huiseigenaar – de schuldenaar – via DigiD door het beantwoorden van enkele vragen omgezet te worden in een definitief energie label. Het definitief maken van het voorlopige label kost ongeveer € 20,-. Het is voor bewindvoerders met een woning 'in de boedel' aan te bevelen met de bank afspraken te maken omtrent de kosten van het definitief maken van het voorlopige label. Indien het energie label op uiterlijk de datum van eigendomsoverdracht niet definitief is gemaakt kan een boete worden opgelegd die kan oplopen tot € 405,-. De medewerking van de schuldenaar is gewenst, nu alleen hij of zij via DigiD het voorlopige label definitief kan maken. Voor meer informatie: www.energie label voor woningen.nl en www.energie label.nl.

Kinderalimentatie niet meer aftrekbaar per 1 januari 2015

Betaling van kinderalimentatie komt sinds 1 januari 2015 niet meer in aanmerking voor buitengewone lastenaftrek, zie nader www.rijksoverheid.nl. De kans bestaat dat een schuldenaar vanaf 1 januari 2015 te veel kinderalimentatie betaalt omdat bij het bepalen van de hoogte van dat bedrag rekening is gehouden met belastingteruggave. De raad van de rechtspraak verwacht een toename van het aantal verzoeken tot wijziging van kinderalimentatie (www.rechtspraak.nl).

Wijziging berekening beslagvrije voet

Door wijziging van de WWB (ondergebracht in de Participatiewet) en art. 475b Rv per 1 januari 2015 (en per 1 juli 2015) zal de berekening van de beslagvrije voet wijzigen. Het aangepaste vtlb-rapport met de aangepaste vtlb-calculator van Recofa is in januari 2015 op de website geplaatst. Enkele wijzigingen zijn de volgende: Ten eerste vervalt de bijstandsnorm voor alleenstaande ouders. Zij worden in het vervolg aangemerkt als alleenstaande en hebben recht op een verhoogd kindgebonden budget, verhoogd met een 'alleenstaande ouderkop'. Voor het kindgebonden budget geldt een beslagverbod. De term 'alleenstaande ouder' blijft wel bestaan in de wet voor de bijzondere bijstand, de inkomensvrijlating en de arbeidsverplichtingen. Voor mensen die nu al een WWB, IOAW en IOAZ-uitkering hebben, geldt dit pas vanaf 1 januari 2016. Tot die datum ontvangen zij nog steeds een verhoging van 20% bovenop de bijstandsnorm voor alleenstaanden.

De gemeentelijke toeslagen op de uitkeringsnorm die zijn gebaseerd op de woonkosten komen te vervallen. Gemeenten houden beleidsvrijheid om de norm voor schoolverlaters en dak- en

thuislozen te verlagen. Voor bestaande bijstandsgerechtigden geldt een overgangperiode van zes maanden.

De categoriale bijstand wordt per 1 januari 2015 afgeschaft. Alleen de individuele bijzondere bijstand blijft bestaan. Individuele bijzondere bijstand is een vergoeding van de gemeente voor extra kosten die een bijstandsgerechtigde vanwege bijzondere omstandigheden moet maken en niet zelf kan betalen. Gemeenten mogen nog wel collectieve aanvullende verzekeringen en stadspassen aanbieden. De langdurigheidstoeslag wordt vervangen door de individuele inkomenstoeslag. Dat is een geldbedrag dat een gemeente één keer per jaar kan geven aan mensen met een WWB-uitkering die voor langere tijd weinig inkomsten hebben. Het geld mag vrij besteed worden. Mensen met een WWB-uitkering kunnen zelf een verzoek indienen voor de individuele inkomenstoeslag. Aan mensen die een WWB-, IOAW- of IOAZ-uitkering ontvangen kan een tegenprestatie worden opgelegd. De plicht tot tegenprestatie geldt zowel voor mensen die de bijstand 'om niet' ontvangen als voor mensen die de bijstand in de vorm van een geldlening ontvangen. Aan niet-uitkeringsgerechtigden kan geen tegenprestatie opgelegd worden. Dit geldt tevens voor alleenstaande ouders die op eigen verzoek een ontheffing van alleen de arbeidsverplichting hebben en voor mensen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn en op grond daarvan volledig zijn vrijgesteld van de arbeids- en re-integratieverplichting. In de WWB wordt een kostendelersnorm opgenomen. Woont de schuldenaar samen met anderen die een deel van de woonlasten kunnen dragen, dan krijgt de schuldenaar een lagere bijstandsuitkering. Daarmee veranderen de bijstandsnormen die de basis vormen voor de berekening van het vtlb. Deze wijziging is uitgesteld tot 1 juli 2015.

08 - Actuele rechtspraak kort

Publicaties tot en met 18 januari 2015

1. HR 12 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2657 (art. 350 lid 3 c Fw)

Echtelieden zijn in december 2010 op eigen aangifte failliet verklaard. In april 2012 zijn de faillissementen omgezet in toepassingen van de wettelijke schuldsaneringsregeling. Wegens niet-nakoming van de informatieplicht heeft de rechtbank de saneringen tussentijds beëindigd. De beëindiging zonder schone lei werd in hoger beroep bevestigd. Het hof overwoog dat de activiteiten van de destijds nog minderjarige zoon, die zich bewogen op hetzelfde vlak als die van de echtelieden/ouders in het verleden (de aardbeienteelt) vragen oproepen bij de bewindvoerder o.a. of daaruit geen inkomsten werden gegenereerd die aan de boedel dienen toe te komen. Ook de gang van zaken rond betrokkenheid van de man bij twee ondernemingen riep vragen op. Het hof oordeelde dat beide echtelieden waren tekortgeschoten in hun informatieplicht, maar besloot in een tussenarrest verzoekers een kans te geven alsnog informatie te verstrekken. In het eindarrest overwoog het hof dat niet was gebleken dat de echtelieden nog informatie hadden achtergehouden en dat het hof voor de vraag was gesteld of uit de intussen beschikbare informatie afgeleid kon worden dat (a) de schuldenaren de eigenlijke belanghebbenden waren bij de rond de bedrijfsmatige activiteiten van hun zoon opgezette constructie, (b) zij ook op dat moment nog de feitelijke zeggenschap hadden over de betrokken ondernemingen en (c) of met die constructie